

Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.

Főtt kolbászunk mind elfogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyt hat marékkal,
tömjént egész vassfazékkal.

Én vagyok a Boldizsár,
aki szerecseny király.

Irul-pirul Mária, Mária,
boldogságos kis mama.

Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves három királyok,
jóéjtszakát kívánok!

József Attila.

A MEGTÉVEDT TÜNDEK.

Mesejáték 2 felvonásban.

BEVEZETŐ.

Isten hozott Benneteket
Kedves jó vendégek!
Hálás szívvel megköszönjük,
Amért eljövtek.
S hogy tinéktek megmutassuk
Mily szívesen látunk,
Bemutatjuk, láthatjátok
A mi kis világunk.
Elvezetünk messze, messze,
Szép Tündérországba,
Meghívunk egy fordulóra,
Vidám tündértáncra.
Fehér angyal, jó kis gyermek,
Óriás, boszorka,
Méhe, tündér, lepke, bogár
Kerül ma itt sorra.

Hát még a nagy meseország,
Mily tarka a képe!
Ott gyönyörködhetnek majd csak
A sok cifra népbe!
Jó világ van ott, higgyétek,
Nincsen ott búbánat,
S hogyha néha előfordul
Hamar vége támad.
Igazságot osztogatnak
Jónak, rossznak rendre,
Nem kerül méltó sorsát
El közülük egy se!
Nézzétek meg szívesen hát
E kedves világot,
Végül mindnyájatoknak jó
Mulatást kívánok!

Személyek:

Tündérke	Méhecske
Tündérkirálynő	Cserebogár
1.)	Szarvasbogár
2.)	Katicabogár
3.) tündérek	Szentjánosbogár
4.)	Szitakötő
5.)	Lepke

Lepkék, bogarak és virágok.

Első felvonás.

(*Szín:* erdei tisztás. Balról a kulisszákhöz közel két bokor van. A bokrok között egy nagy pókháló van kifeszítve, közepében egy nagy keresztes pókkal. A pókháló alsó részében a Méhecske van beakadva.)

Első jelenet.

(Méhecske, majd Tündérke.)

Méhecske:

Jaj, végem van, odavagyok,
Beakadtam, itt meghalok.

Vérszomjas pók, ha észrevesz,
Bizonyosan mindjárt megesz.

(Tündérke sietve jön.)

Kis tündérkém, segíts, kérlek,
Hálás leszek amíg élek.

Tündérke (kissé megáll):

Nem érek rá, méh barátom,
Táncra vár már sok pajtásom.

(Tovább megy.)

Méhecske:

O, ne hagyj itt, segíts, kérlek...

Tündérke (tovább menve):

Majd, ha onnan visszatérek!

Méhecske:

Addig megesz, addig végem,
O, könyörülj, kis tündérem!

Második jelenet.

(Voltak, tündérkirálynő.)

(Tündérkirálynő szemben jön tündérkével, s visszahozza.)

Tündérkirálynő:

Itt maradsz, te gonosz szívű,

Hiába kér a szenvedő?

Nem tudod, a tündéreknek

Jót tenni kötelességek?!

(A méhecskéhez megy, s kiszabadítja.)

Kis méhecském ne félj, ne félj!

Segítek én, rajtad, szegény.

Repülj gyorsan ki a rétre,

Ott vár a sok virág méze.

Méhecske: Köszönöm!

(Méhecske elrepül. Tündérkirályné tündérkéhez.)

Tündérkirálynő:

Te meg csúf, könnyelmű lányka,

Nem gondolsz már, csak a táncra?

Hol a jószág? Mondom neked

Tündér nevet nem érdemled.

Nem is vagy te az én lányom,

Ne lásd többé szép országom!

Tündérhonban nincsen helye,

Kinek ilyen rossz a szíve!

Most elveszem szárnyacskádat,

Járj a porban, járj a sárban,

Többé hozzám el ne jöhess,

Magadnak más hazát keress!

(Elveszi szárnyát.)

Tündérke (eléje borul):

Jó királynóm, jaj, kegyelem!

Soha többé ezt nem teszem...

Királynő:

Az irgalmat nem ismerted,
 Így bánok hát én is veled.
 Gonosz szíved, gonosz lelked,
 Büntetésed megérdemled.
 (Elmegy.)

Tündérke (sírva):

Jaj, mit tegyek, hová legyek?
 Szárnyam nincsen, hová megyek?
 Mi lesz velem? Mit csináljak?
 Otthont most már hol találjak?

Harmadik jelenet.

(Voltak, öt Tündérke.)

Tündérek:

Mi bajod van kis testvérünk?
 Mért nem táncoltál ma velünk?

Tündérke:

Testvérekém, nagy a bajom,
 S magam vagyok oka, tudom.
 Epp hozzátok siettem én,
 Mikor egy kis méhe, szegény
 Pókhálóba beleesett,
 S hozzám sírva esedezett:
 Segítsem ki, meghálálja.
 Míg a pók őt meg nem látja.
 En gondatlan, én kegyetlen,
 Ott hagytam őt, hogy szenvedjen.
 Hallottam, hogy szól a zene,
 Siettem hát arrafele.
 De királynőnk ezt meglátta,
 S tovább innen nem bocsáta,
 Elvette a szárnyacskámat,
 Járjak porban, járjak sárban.
 Nem szabad már hozzámennem,
 O, mondjátok, mi lesz velem?

Első tündér:

Királynőnknek igaza van,
 Miért voltál irgalmatlan?!
 Igyekezz jó útra térni,
 Haragját megengesztelni.
 Légy ezután jó és kedves,
 Mindenhez könyörületes.
 A tündéri tudománnyal
 Tégy jót minden kis bogárral.
 A szenvedő él ne menjen,
 Segélyt nálad, hogy ne nyerjen.
 Meglátod, hogy ha ezt teszed,
 Bocsánatát úgy megnyered!

Második tündér:

No, de most már hol lesz helyed?
 Mert azt bizony itt kell lelned!
 Azért ne félj, mi segítünk,
 Egy kis hajlék után nézünk.
 Menjünk gyorsan, hát gyerekek,
 Keressünk neki jó helyet!

(A 3. tündér kivételével a tündérek elmennek.)

Harmadik tündér (vigasztalva):

Ne félj, ne sírj kis testvérem,
 Jóra fordul, meg!úsd, minden!
 Kövesd szíved sugallatát,
 Hogyha szemed fájdalmat lát.
 Aki búsul, vigasztaljad,
 A beteget ápolgassad.
 Ismered a gyógyfüveket:
 Segítsd meg a szenvedőket.
 Minden nap eljövök hozzád,
 Megnézem, hogy folyik munkád.
 S addig kérjük királynőnket,
 Amíg meg nem bocsát néked.

Negyedik jelenet.

(Voltak, Negyedik tündér.)

Negyedik tündérke (jön):

Találtunk már egy jó helyet,
 Gyönyörű virágos teret.
 Ne búsulj hát, gyere velem,
 Szép házad lesz, én kerestem!
 A többiek most csinálják,
 Rendezgetik, csinosítják.
 Ha eső jön, meg nem ázol,
 Hogy ha szél fúj, meg nem fázol,
 Felkeresünk minden napon,
 Ne sírj, ne ríjj kis angyalom!

(Függöny le.)

*Második felvonás.**Első jelenet.*

(Szín: virágos rét. A gyermekvirágok csoportokban vannak elhelyezve, a virág levelét alkotó kisebb emelvényeken. A levelek derékig fedik őket. Ruhájuk egyszerű zöld, és fejdíszük adja a virágot. Kezükből tartanak egy-egy szál olyan virágot, amelynek megszemélyesítői. A virágok nagyságát a bogarakhoz arányítjuk. -- A színpad jobb oldalán, középen felé egy nagy tinórú-gomba, ajtóval, ablakkal ellátva, melybe a gyermekek be tudnak menni. Oldalt bokrok érintik, hogy azok háta mögött elég hely legyen a bemenésre és az ottállásra. A gomba mellett harangvirág-csengő, zöld zsineghúzóval. (A harangvirágot színes papírból készítjük, s bele egy kis csengőt rejtünk. A gyermekek virágfejdíszre is kreppapírból készül. A tündérek a ház előtt várnak.)

(Voltak, tündérke, Harmadik és Negyedik tündér. Tündérke velük jön.)

Tündérek:

Gyere, siess kis testvérünk!

Nézd csak, nézd, mit készítettünk!

Ötödik tündérke:

E gombában van a szobád,

Virágokból a nyoszolyád.

Rózsalevél a takaród,

Zöld mohából a pamlagod.

Nem lesz itten bajod, ne félj

Csak sok jót tégy! Sohsem henyélj!

Mi majd kérjük királynőnket,

Bocsásson meg ezért neked.

Tündérke:

Mily jók vagytok ti, mindnyájan,

Mit tegyek, hogy megháláljam?

Tündérek:

Csak te légy jó; Isten veled!

Tanácsunkat el ne feledd!

(Elmennek, de a hátsó kulisszánál azonnal vissza lopóznak a virágok mögé bújniak.)

Második jelenet.

(Voltak, Cserebogár.)

(Cserebogár sántítva jön és jajgat.)

Tündérke:

Mi bajod van Cserebogár?

Segíthetek rajtad tallán?

Cserebogár:

Jaj eltört az egyik lábam.

Amint kint a réten szálltam,

Egy nagy fának nekimentem,

S hirtelen a földre estem.

Tündérke:

Ne félj, mindjárt segítek én;

Gyere házacskámba, szegény!

Virágok és Tündérek:

Jól kezdetted, így folytassad,

Hogy majd bocsánatot kaphass!

Harmadik jelenet.

(Cserebogár és Tündérke.)

(Kijönnek a házból.)

Cserebogár:

Köszönöm kis tündér-anya,

Jóságodat Isten áldja,

Tündérke:

Cserebogár, Isten veled!

A házamat el ne feledd!

(Cserebogár vígan el.)

Tündérke (kezét összetéve): Ó, de jó, hogy jót tehettem:

Köszönöm én jó Istenem!

Negyedik jelenet.

(Voltak, Lepke.)

(A Lepke törött szárnnyal jön.)

Lepke:

Szárnyam letört. Bogár bátya

Küldött ezen kicsi házba.

Itt lakik egy jó tündérke,

Meggyógyítja, azt beszélte.

Tündérke:

Meggyógyítlak, tarka lepke,

Csak gyere a házamba be.

(Bevezeti.)

Virágok, Tündérek:

Jó kis tündér, derék lányka,

Hibád meg lesz így bocsátva.

Ötödik jelenet.

(Voltak, Lepke, Tündérke.)

(A Lepke vígan, egészségesen jön ki.)

Lepke:

Segítséged, kis Tündérke,

Fizesse meg az Istenke!

Tündérke:

Kis pillangóm, Isten áldjon,

Repülj tovább lenge szárnyon.

(Lepke el. Tündérke utána nézve.)

Ó, hogy örül most a szívem;

Hogy szegénykén segíhettem.

Hatodik jelenet.

(Voltak, Katicabogár, szemét befogva jön.)

Katicabogár:

Jaj, a szemem, jaj, kiszúrta

Egy nagy tövis, itt az útnan!

Cserebogár küldött ide:

Segíts rajtam, kis Tündérke!

Tündérke:

Gyere beljebb, kis Katicám,

Meggyógyítom, szép bogárkám!

(Bevezeti a házba.)

Hetedik jelenet.

(Voltak, Szitakötő, majd Tündérke.)

Szitakötő:

Csakhogyan megvan már a kisház;
 Beteg vagyok, gyötör a láz...
 (Becszenget.)

Tündérke (kinéz): Ki az?*Szitakötő:*

Cserebogár küldött ide,
 Segíts rajtam, jó tündérke!
 Beteg vagyok, csak azt kérem,
 Szüntesd meg a szenvedésem.

Tündérke:

Szitakötő, gyere be,
 Orvosságom vedd csak be.
 (Beengedi.)

Virágok: Ó, de kedves tündér-baba,
 Báresak mindig itt maradna!*Tündérek:*

De ő szegény, haza vágyik,
 Ha jön a tél, itt megfázik;
 Királynőnknek bocsánatát
 Ki kell érdemelni tehát.

Nyolcadik jelenet.

(Voltak, Katicabogár, Szitakötő, Tündérke.)

Katicabogár:

Drága tündér, Isten veled!
 Hálás szívem sohasem feled!

Szitakötő:

Kis Tündérkém, nagy jószágod,
 Jutalmat nyer, majd meglátod!

Tündérke:

Báresak igaz lenne szavad,
 S hazatérnem lenne szabad.
 (Szitakötő, Katicabogár el.)

Kilencedik jelenet.

(Voltak, Méhecske.)

Méhecske:

Jó Tündérke, jaj, a mézem,
 Ehen halunk mind a télen!
 Morgó medve mind megette,
 Faodunkból mind kiszedte!

Tündérke:

Ne búsulj, te kis Méhecske,
 Mindjárt lesz itt sok mézezske!

(Befut a házba, onnan egy virág-csészével jön ki, majd a virágokhoz megy, s kéri őket.)

Tündérke:

Virágok, virágok, tarka szép virágok!
Sok mézet adjatok, én jövök hozzátok!
Méhecskék, méhecskék, erdei méhecskék,
Ne pusztuljanak el a télen, szegénykék!

Virágok:

Adunk mézet, aranyos Tündérkénk;
Tele van, tele van a virág-csészécskénk,
Tartsd az edényedet, mind-mind beleöntjük,
Mert téged jó szívedért mindnyájan szeretünk!

(Tündérke sorba megy a virágokhoz, azok fejecskéjüket a csészébe hajtják. Közben a Tündérkéek énekelnek.)

Tündérék (énekelve):

Jól van, jól van, jót cselekszel,
Csak így tégy te, mindenekkel,
Ha elég lesz bűnbánatod,
Elnyered a bocsánatot.

(Tündérke a csészét átadja a Méhecskének.)

Tündérke:

Itt van, itt van a mézecske,
Vidd el haza, kis Méhecske!

Méhecske:

Jóságodat nem feledjük,
Hálás szívvel megköszönjük!

Tündérke:

Amit egy ellen vétettem,
A többinek megfizettem,
Hogy ha baj lesz, csak jöjjetek,
Amíg élek, megsegítlek!

(Méhecske elrepül.)

(Besötétedik. Tündérke leül a ház elé, s szomorúan dalol.)

Tündérke (énekel):

Tündérország, édes hazám;
Jaj, de messze estél hozzám!...
Nem szállhatok lenge szárnyon,
Az utadat nem találom!
Röghöz kötve itt kell élnem,
Megszakad a szívem nékem.
Addig hull a szemem könnye,
Meghalok én keservembe.

Tündérke:

Ne félj, ne félj, ne búsulj,
Mire a Hold megújul,
Szárnyad ismét elnyered
Szép hazádat fölled!

Tizedik jelenet.

(Voltak, Szentjánosbogár.)

Szentjánosbogár (jön):

Kis tündérem, nagy a bajom,
Elaludt a kislámpásom!
Segíts rajtam, gyűjtsd meg, kérlek,
A sötétben nagyon félek!

Tündérke:

Gyere kedves kis bogárka,
Mindjárt ég a kis lámpácska!
(Beviszi a házba.)

Tündérek:

Kis testvérek menjünk immár,
Jó királynőnk mireánk vár.
Elég lesz már a bűnbánat,
Jöjjön hát el a bocsánat.
(Tündérek el.)

Tizenegyedik jelenet.

(Szentjánosbogár égő lámpával kijön a házból.)

Szentjánosbogár:

Isten áldjon tündérlányka,
Teljesedjék szíved vágya!
(El.)

Tizenkettedik jelenet.

(Voltak, bogarak.)

(*Kivülágosodik.* A kulisszák mögül éljenzés és zeneszó hallatszik. Jönnek a bogarak. Elöl a szarvasbogár, rózsalevélpárnán koronát hoz. Utána párosával a Katicabogár, Lepke, Szitakötő stb. A Méhecske, Tücsök és a Cserebogár muzsikálnak. A házikó előtt megállva éljeneznek, majd énekelnek.)

Bogarak:

Eljen a jó kis tündérke,
A bogarak királynője!
Szívünk súgja, szánk kiáltja:
Jó királynőnk Isten áldja!

Tizenharmadik jelenet.

(Voltak, tündérek.)

(Az ajtó megnyílik, Tündérke kilép.)

Tündérke:

Mi az, mi baj, jó bogárkák?
Mi történik? Mért e vígság?
(Szarvasbogár a tündérke elé áll.)

Szarvasbogár:

Kedves kis tündérünk
Udvözlünk téged,
Királlyá választott

A te hálás néped!
 Fogadd e koronát
 Jóságos fejedre,
 Te léssz a bogarak
 Dícső fejedelme!

Bogarak:

Eljen! Eljen!

Tündérke (szomorúan):

Köszönöm szép bizalmatok,
 De csak szomorút mondhatok:
 Királynőtök nem lehetek,
 Száműzött vagyok köztetek!
 De míg lehet, amíg élek,
 Mindnyájatokon segítek!
 Ha jó a tél, ti elmentek,
 A földben elszenderegtek.
 Új tavasszal új életre
 Jöttök ismét, fel a földre.
 De én, árva, itt maradok,
 A hidegtől majd megfagyok.
 Összeomlik gombaházam,
 S nem véd meg a pusztaságban...
 Nem panaszlom, megérdemlem...
 Részemre már nincs kegyelem...

(Sír.)

(A bogarak színes zsebkendőket vesznek elő: ők is sírnak.)

Tizenegyedik jelenet.

(Voltak, tündérek, Tündérkirálynő.)

(Tündérek Tündérkét körülvezik.)

Tündérek:

Ne félj, ne félj, kis testvérünk,
 Boldog leszel ismét velünk!
 Jó királynőnk mindent látott,
 S neked immár megbocsátott.

Tündérkirálynő:

Láttam szíved nagy bánatát,
 Jótetteid sokaságát.
 Megbocsátok hát gyermekem,
 Jöhetsz haza ismét velem.
 Visszaadom szárnyacskádat

(Ráteszi.)

Fogadd el a koronádat.

(Fejére teszi.)

Légy bogarak királynője,
 Gyógyítója, segítője.
 Van már helyed tündérhonban,
 Nem maradsz itt hóban, fagyban.

Leszel ismét kedves lányom,
Kiben örömet látom!
(Átöleli s úgy állanak.)

Bogarak (vigan):

Eljen! Eljen!

(Mind énekelnek. A bogarak egy része énekel, a többi táncol.)

Mind: Eljen a jó kis tündérke!

(Függöny le.)

(A darabban előforduló jelmezeket házilag állíthatjuk elő. A bogarak számára egyszerű fekete vagy barna anyagból hosszúnívű mellénykével egybeszabott nadrágot készítünk. A bogár hátát keménypapírból vágjuk ki, széleit bevágva kissé összefogjuk, megdomborítjuk, a jelképezendő bogár alakja szerint. Ezt bő, zsákszerű, alul gumival összehúzott ujjnélküli kabátka hátára varrjuk. A kar számára oldalt nyílásokat hagyunk. A kabát hátsó nyakrészéhez a fejhez simuló fejkötőcskét erősítünk, mely csak az arcot hagyja szabadon. Legalkalmasabbak e célra a sűrű szövésű használt harisnyaszárak. Erre papírral átsavart drótból csápokat helyezünk. A kabátka bebújós, a nyaknál sötét zsinórral összehúzza megkötjük. A bogárhátakat a bogárnak megfelelő színes papírral, annak rajza szerint beragasztjuk, vagy kifestjük. A lepkék fekete trikónadrágot és ezzel egybeüggő mellénykét kapnak, ugyanolyan csápos főkötőt és lepkeszárnyakat. A szitakötő aranybarna, kékes vagy zöld mellényes nadrágot és főkötőt kap. Ezen nincsenek csápok, csak két oldalt nagy, kiálló flitterrel behintett szemek. Szárnyát a nadrághoz hasonló színű tüllből készítjük. A szárnyak széleit kemény drótból alakítjuk, hogy ne gyűrődjenek. Ugyanígy készül a méh szárnya is megfelelő alakban és színben. Lepkeszárnyakat krepppapírból is készíthetünk. A virág fejdíszeket lehet krepp papírból részint fejkötő, részint a fejre boruló kalapalakban készíteni, vagy egy zöld sapkarész tetejére. Fejkötőszerűen: árvácskát, márgarétát, százszorszépet stb., hol a virág közepét az arc alkotja, s a szirmok ezt ölelik körül. Kalapszerűen készül a pipacs, sisakvirág, harangvirág stb. Sapkaszerű tetőt kap a szekfű, liliom, rózsza stb. — A szárnyak közepébe pávaszemet festhetünk vagy ragaszthatunk. A gombaház keménypapírból készül lécek segítségével.)

KARÁCSONY NAGYANYÓNAL.

Gyermekszínjáték 1 felvonásban.

Írta: *Koretzky Etel* közs. tanítónő, Nagydorog.

SZEREPLŐK:

<i>Nagyanyó</i>		<i>Pisti, a fia</i>
<i>Esztli 11 éves</i>	} <i>testvérek</i>	<i>Betlehemes</i>
<i>Gizi 6 éves</i>		<i>Öreg pásztor</i>
<i>Pali 9 éves</i>		<i>4-6 angyal</i>
<i>Józsi 7 éves</i>		<i>3 gárdista</i>
<i>Asszony</i>		<i>Gyermek Jézus</i>

1. Jelenet. (Nagyanyó, Józsi.)

Szín: Egyszerű szoba. Hátul, a faltól kissé előbbre, közepesen asztal, terítővel. Tőle balra nyugágy, benne alszik egy 5-6 éves, béna fiúcska. Nagyanyó az asztalnál foltoz egy már eddig is sok folttal ékeskedő nadrágot. Jobbról-balról ajtó, esetleg hátul is egy.)